

Vesmír na dosah ruky: Praha pořídí do planetária nejmodernější promítací technologii na světě

6.6.2022 - | Magistrát hlavního města Prahy

„Pražské planetárium se pyšní jednou z největších kopulí na světě, ale technologicky zaostává a brzy již stávající technologie úplně doslouží. Přechodem na moderní LED-Dome technologii se zařadíme mezi světové špičky, jako je Dubaj nebo Osaka, kde se ale v porovnání s Prahou nachází kupole o jednotky metrů menší. Je to dobrá investice do vzdělání malých i velkých Pražanů,“ říká Pavel Vyhnánek, náměstek primátora hl. m. Prahy pro oblast financí a rozpočtu.

Planetárium Praha je největším planetáriem v České republice. S projekční kopulí o průměru 23,5 metru se řadí mezi největší na světě. Před epidemií koronaviru navštívilo planetárium asi 200 tisíc návštěvníků za rok a zájem o něj stále roste. Více jak polovinu návštěvníků tvoří děti a mládež, zbytek jsou návštěvníci odpoledních, večerních a víkendových pořadů. Projekce na kopuli tvoří klíčovou část programu.

„Pražské planetárium už dávno není jen o vesmíru. Probíhají zde koncerty i divadelní představení, která díky projekcím na jednu z největších kopulí na světě mají jedinečnou atmosféru. S novým projekčním systémem nabídneme dětem i dospělým ještě lepší divácké zážitky. Současně tím bude Praha atraktivnější pro turisty, kteří vyhledávají tento typ kulturních a vzdělávacích zážitků,“ popisuje Hana Třeštíková, radní hl. m. Prahy pro kulturu a cestovní ruch.

Z hlediska kvality projekce i normovaných nákladů je nejvýhodnější variantou pořízení nákladnějšího projekčního systému s revoluční technologií a s mnohonásobnou životností. Jedná se o technologii LED-Dome s životností okolo 25 let a s menšími náklady na údržbu než v případě jiných dostupných systémů. Tato technologie byla uvedena na trh v roce teprve v 2018. LED-Dome technologie vytvoří samostatnou kopuli, která je tvořena desítkami milionů LED diod, které samy vytvářejí obraz. Nevzniká tak rozptýl světla na místa, která mají být neosvětlená, výsledkem je bezkonkurenční kontrast. Současně umožňuje rekuperaci odpadního tepla. Nový projekční systém bude stát Prahu asi 250 milionů korun.

Planetárium je aktuálně vybaveno digitálním projekčním systémem SkySkan, který byl pořízen v roce 2009 s kvalitou obrazu v rozlišení 4K, o pět let později byl modernizován na 6,5K. Tento projekční systém měl odhadovanou životnost asi 10 000 hodin provozu a této hranice dosáhl v roce 2019. V tomto roce došlo k závažné poruše optických členů projektorů, která se musela řešit repasí. Oprava byla náročná s ohledem na nedostupnost dílů, projektory tohoto typu se již nevyrábí. Jednotlivé díly se tak musely shánět po celém světě. Náklady na stávající projekční systém a repas vyšly na 65 milionů korun. Opravou se podařilo prodloužit životnost projektoru o přibližně 2 až 3 roky a konec životnosti ještě oddálil omezený provoz v rámci pandemie. Konec životnosti současného projekčního systému je odhadován na rok 2023, proto je nutné pořídit nový systém.

Pražské planetárium stále promítá na původní kopuli z roku 1958, která není dokonale kulová, což může zapříčinit deformaci promítaného obrazu. Při její stavbě se nepočítalo s projekcí filmů, promítala se pouze hvězdná obloha. Při projekcích full dome filmů ze současné produkce mají nedostatky kopule extrémně rušivý vliv na celkový dojem a zážitek z projekce.

„Chceme nadchnout děti a vzbudit v nich zájem o nové technologie, vědu a výzkum, který je neopustí ani po návratu domů, a třeba jednou rozhodne otázku jejich budoucího vzdělávání. Tyto oblasti mají velkou budoucnost a již nyní jsou důležitou součástí ekonomiky. Proto současně s modernizací planetária pracujeme na přípravě konceptu Science parku, který by se věnoval vesmíru, dalším aspektům moderní vědy a techniky a který bychom rádi umístili v nedalekém areálu Výstaviště,“ doplňuje Pavel Vyhnánek.

„Planetárium bude kvůli výměně projekčního systému na nezbytně dlouhou dobu uzavřeno, neboť je třeba provést řadu stavebních úkonů, a to včetně výměny vzduchotechniky. Délku uzavírky odhadujeme na půl roku. Této doby využijeme k tvorbě nových programů, aby fakt, že Praha bude mít nejlepší projekční systém na světě, odpovídala i naše programová nabídka,“ dodává Jakub Rozehnal, ředitel Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy.

Při zahájení prací na konci roku 2022 je reálný předpoklad znovuotevření pražského planetária v druhé polovině roku 2023. Po dobu uzavírky může planetárium poskytovat služby prostřednictvím svého mobilního planetária.

https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/vesmir_na_dosah_ruky_praha_poridi_do.html